

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrierile nofrancate nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
 se primesc la Administrațiunea în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 în Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenthaler & Emerio Les-
 ner., Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Oppelk.
 în Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Eikestein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII Erzsbet-köbör).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicări mai dese după tariful
 și învoiașă. — RECLAME pe
 pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în ne-care și
 Anonamente pentru Austro-Ungarie:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 cialele postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 30, etajul
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 189.

Brașov, Sâmbătă 27 August (9 Septembrie).

1905.

Congresul de la Liège.

(a) La toate congresele uniunii studentesci internaționale „Corda Fratres“, câte s'au ținut până acuma, o bună parte a discuțiilor s'au invirtit în jurul principiului, după care era să se organizeze acea uniune. Se scie adecă despre „Corda Fratres“, că încă n'a ajuns să se stabilească definitiv bazele organizațiunii și că între membrii ei s'au ivit divergențe mari asupra punctului, dacă va trebui ca studenții să ia parte la congrese ca reprezentanți ai statelor, unde își au domiciliul, ori ca reprezentanți ai națiunilor din cari fac parte. Discuțiunea a fost purtată mai ales între studenții români și maghiari. Aceștia voiau cu ori-ce preț, ca studenții să nu se prezente la congrese, decât ca cetățeni ai cutărui stat. Prin această ei voiau, ca din Ungaria ori ce student să ar duce la congresul „Corda Fratres“ să fie considerat ca maghiar. Românii la rândul lor susțineau cu îndârjire principiul de naționalitate, conform căruia studenții români, ori în care stat ar fi ei cetățeni, la congresele uniunii să fie considerați ca ceea ce sunt în realitate, adecă Români.

Cu adevărată plăcere sufletescă ne reamintim desbaterile vii, ce au avut loc înainte de asta cu câți-va ani, la Paris unde d-l Scurtu, pe atunci student, a făcut să iasă biruitor principiul de naționalitate. Nu mai puțin vigurosă a fost atitudinea Românilor la Turin, unde pe cât ne aducem aminte, un Dimitrescu-Brăila și soții săi, în aplausele generale ale studenților au dus la isbândă cauza susținută de Români. — Apoi cine nu-și aduce aminte cu mândrie de pleiada tinerilor români, cari au fost primiți la Roma cu adevărate ovațiuni și unde studenții noștri, sub conducerea unui Orănescu, fermecaseră cu oratoria lor întreg congresul „Corda Fratres“?

Atât la Paris, cât și la Turin,

cât și la Roma a biruit principiul de naționalitate, și studenții maghiari, puțin cunoscători de limbi străine, și susținând în același timp și o cauză nedreptă, au trebuit să închine stégul în fața argumentelor sdrobotore ale studenților români.

După Roma, congresul „Corda Fratres“ urma să se țină la Budapesta și se începură chiar pregătiri mari spre acest scop. Ministrul de culte de pe vremuri Iuliu Wlassics a acordat tinerimei maghiare întreg sprijinul său, ér față cu studenții români se pornise o eră de terorizare. Rectorul universității îi cita pe tinerii noștri la audiență și căuta să-i influențeze prin amenințări.

Cu toate amenințările însă, universitarii români se pregăteau cu însuflețire pentru lupta, ce era să se dea la Budapesta. Aici era să se stabilească în mod definitiv bazele organizațiunii și studenții români aveau prospecte frumoase de a duce la biruință principiul de naționalitate.

Se întâmplă însă ceva neașteptat. Guvernul ungar, de tema ca să nu se proclame chiar în Budapesta un principiu neagreat de politica șovinistă maghiară, a preferat să renunțe a se ține congresul la Budapesta. De atunci puțin s'a scris prin ziare despre „Corda Fratres“. Au trecut la mijloc trei ani și congres nu s'a ținut. În sfârșit anul acesta vedem, că s'a convocat congresul la Liège.

Ziarele maghiare anunță cu elogi ditirambice triumful studenților maghiari. S'a admis, dic acele ziare, organizația după universități, așa că Ungaria va avé de acum înainte 15 voturi. Fie-care universitate și fie-care academie de drept își va avé votul său. România, neavând academii, ci numai cele două universități, nu va fi reprezentată decât prin 2 voturi. Așa-dér studenții maghiari — dic foile maghiare — au raportat o învingere strălucită, căci în

locul principiului de naționalitate, s'a admis organizația după universități și academii, așa că Românii din Ungaria nu se vor puté manifesta d'acum înainte ca Români. Afară de aceea Maghiarii îi vor copleși pe Români și cu voturile.

După înfrângerile suferite la Paris, Turin, Roma, nu ne mirăm de loc, că ziarele maghiare se bucură așa de mult de „victoria“ de la Liège. Trebuie însă să observăm, că victoria această a fost foarte ușoră, deoarece nici n'au avut adversari. Românii și Italienii, din motive pe cari nu le cunoscem, n'au fost reprezentați la congres.

Societatea „Corda Fratres“ de altmintea pe cât scim noi, a fost întemeiată pentru a da privilegiu tinerimei tuturor națiunilor de a se îndeltnici cu apărarea și susținerea ideilor generose. Prin faptul, că congresul de la Liège — dacă se vor confirma scirile ziarelor maghiare — a disprețuit principiul generos de naționalitate, a dovedit, că s'a abătut de la calea ce și-a croit-o de la început și prin această a primit în sine germinele disoluțiunii.

O uniune studentescă, care se pune în serviciul șovinismului, și-a pe-

Brașov, 26 August v.

»Acțiunea naționalităților«. Ziarul fruntaș coalitivist „Budapesti Hirlap“ spune în numărul său de la 7 I. c., că »clubul naționalist al deputaților din dietă, prezenți fiind și câți-va membrii externi, a ținut zilele trecute o ședință în Budapesta în localitatea sa din bulevardul-Iosif și a luat hotărâre definitivă asupra adunărilor populare organizate unitar. Tot-odată au redactat textul proclamațiunii, ce se va publica în ziare pentru orientarea prealabilă a alegătorilor. Poporului i-se va da instrucțiuni cu privire la convocarea adunărilor, cu îndrumarea, ca anunțările să le facă tot-déuna în limba maternă nu maghiară, deoarece § 23 din legea de națio-

nalitate de la 1868, dă naționalităților dreptul de a comunica cu autoritățile în limba lor«.

»Budapesti Hirlap« reproduce apoi pentru a doua oră cunoscutul proiect de rezoluție al clubului, pe care l'am dat și noi, în traducere, după aceeași fôie maghiară în numărul nostru de Lună. La urmă »B. H.« spune, că acest proiect va fi pus ca obiect de desbatere și primire în adunările populare anunțate deja: Morva-Szent-Ianos 8 Septembrie, Zohor 10 Sept.; Mijava 10 Sept.; Brezo și Krakova 17 Sept.; Tot-Lipce 10 Sept.; Slatina 17 Sept.; Bors-Szent-Kereszt 8 Sept. etc.

Punerea în stare de acuzare a guvernului. Comisiunea coalitiei, care a fost însărcinată cu redactarea propunerii privitoare la punerea în stare de acuzare a guvernului, s'a constituit deja. Președinte a fost ales contele Iuliu Andrassy, raportor Geza Polonyi. Față cu acest pas al coalitiei i-se comunică următoarele oficiosului „Pol. Corr.“ din Viena:

»Hotărârea comitetului diriguitor de a pune în stare de acuzare ministerul-Fejervary, lasă cu totul rece pe guvern. Propunerea n'are nici o șansă de reușită, deoarece senatul de acuzare trebuie constituit din membrii camerei magnaților. Este însă deosebit de trist faptul, că deosec în tot timpul cât a guvernat cabinetul Fejervary, n'a servit nici un lucru ilegal, pentru care ar puté fi pus sub acuză. Hotărârea coalitiei nu este altceva, decât o demonstrație în sus, pe care nimeni nu trebuie s'o ia în mod tragic. Coalitia de mult a răsturnat ordinea parlamentară și deja prin aceea că, majoritatea fiind, totuși n'a putut să formeze un cabinet, a dus parlamentarismul ad absurdum. Cabinetul-Fejervary, care e condus de responsabilitatea politică, nu pote fi acuzat, decât înaintea unui nou parlament. Parlamentul actual, care la 21 Iunie a luat o direcție revoluționară, nu e loc potrivit pentru stabilirea responsabilității politice a cabinetului. De aceea hotărârea coalitiei este o nebunie«.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Museul național și serbările dela Sibiu.

(Urmare.)

Produciunea literară reprezentată în expoziție, este respectabilă. O colecție completă despre tot ce s'a tipărit la noi nu s'a putut compune, dér s'a făcut tot posibilul. Secția are următoarele subdivisiuni: Literatura didactică, economică, istorică, științifică, bisericească, filologie, Literatura frumoasă și diverse. Mai bine se prezintă literatura frumoasă, cea bisericească și cea didactică. La literatura frumoasă observăm bibliotecile populare ale librăriilor și tipografiilor Ciurcu, Mureșianu, Krafft și A. Todoranu. Institutul de editură Minerva din București, de sub conducerea transilvăneanului Filip, expune o serie a publicațiilor din editura proprie. Din literatura didactică este expus aproape tot ce a apărut din penna profesorilor gimnaziali în centrele noastre culturale.

Deosebit de colecția această de volume, se pot vedé publicațiile din editura proprie a librăriei W. Krafft din Sibiu. Sunt o dovadă viie de spiritul de întreprindere al laborioasei firme.

O colecție foarte bogată a ziaristiceii noastre din Transilvania și Ungaria cred, că a pus în uimire pe mulți dintre vizitatori. Abia acum vedem forța gigantică de muncă a ziaristilor noștri, cari încercă la răboj zilnic durerile și bucuriile neamului nostru. Câte idealuri și câte idei duse la isbândă său rămase încă fără întrupare, se află în colonele ofilite ale ziaristiceii noastre! Amintesc unele dintre ziare: »Gazeta Transilvaniei«, »Telegraful român«, »Observatorul«, »Patria«, »Fôia pentru minte, inimă și literatură«, »Tribuna«, »Tribuna poporului«, »Școla și Familia«, »Biserica și școla«, »Fôia poporului«, »Unirea«, »Gazeta de Duminecă«, »Răvașul« etc. ér dintre revistele literare »Familia« și »Luceafărul«.

Astfel am fi gătat cu amintirea lucrurilor mai însemnate din secția istorică-culturală.

Etajul prim al Casei Naționale este

reservat secției etnografice. Cele 8 odăi mari sunt aranjate cu un gust într-adevăr artistic din partea damelor și domnișoarelor române din Sibiu, în frunte cu d-na și domnișorele Cosma. Numai mâni femeiesci au putut să facă din materialul atât de variu și de bogat, o împărțelă atât de frumoasă. E drept — experiența în aranjamentul unei expozițiuni de țesături naționale, căci acestea prevaléză în secția etnografică, nu a lipsit, de ore-ce s'au mai aranjat astfel de expoziții în anii trecuți.

Porturile țărănesci din diferitele ținuturi sunt de totă frumșețea. Suntem deja lămuriiți din destul despre gustul artistic al țeranului nostru.

În timpul din urmă ne-au întărit convingerea această două albumuri, cari se sperăm că vor face epocă în industria noastră de casă — a orășenilor. Sunt albumurile splendide date la ivelă de d-l Comșa și de d-șora Minerva Cosma. În locul țesăturilor secesioniste și mai sciu eu de ce direcție artistică străină, de ce n'am adopta cu mai multă dragoste, decât am făcut-o

până acum, productul original al țărancesii noastre, care nu este mai puțin frumos, dér chiar e întrebarea dacă nu întrece pe celelalte în privința eleganței și a bunului gust!?

Păpușile în mărime naturală și altele în mărime de 60 cm. îmbrăcate în costumele naționale din aprôpe toate regiunile unde locuiesc Români în țera această, sunt o podobă clasică a expoziției. Mă mărginesc să amintesc localitățile, cari sunt reprezentate. De sigur se vor găsi alții, cari vor vorbi mai mult despre tema această. Mijlocul cel mai bun de popularizare al portului nostru, cred că l'a aflat revista noastră »Luceafărul«, care va da fotografiile reușite din secția etnografică — precum va face și cu celelalte secțiuni, rënd pe rënd.

Vedem porturi țărănesci din: Hunedôra (Pădureancă), din Rucăr (Făgăraș), Toplița, Vaida-Recea (Făgăraș), Lăslăul român, Gura-Riului, Certeje, Sebeșul-săsesc, Rășinari, Seliște, Sibiu, Mercurea, Borgo-Prund, Avrig, Marpod, Sighișoara, din Bănat Roman Petre, Ohaba, Poiana Si-

Amintire

Ministrul de externe al României, d-l general *Lahovari*, se va opri la finea săptămânii viitoare în Viena pentru trei zile, spre a avea o întrevedere cu ministrul de externe austro-ungar contele *Goluchowski*. Se dice, că cestiunile, cari se vor discuta la această întrevedere, vor fi: cestiunea Românilor din Macedonia și negocierile pentru încheierea unei convenții comerciale între România și Austro-Ungaria.

O broșură a d-lui Ludovic Mocsary. Suntem informați, că d-l *Ludovic Mocsary*, distinsul bărbat politic, va scote de sub tipar o nouă și interesantă broșură asupra situațiunii actuale din Ungaria, în care se va ocupa și de cestiunea naționalităților. După ce vom fi primit această broșură, vom face cunoscut cetitorilor noștri conținutul ei.

Pace seu disolvare? Sub titlul acesta „*Alkotmany*“ de la 7 l. c. publică un prim articol asupra situațiunii. După ce trece în revistă întâmplările politice mai recente spune, că guvernului-Fejervary, pus fiind în stare de acuzare, nu-i rămâne altceva decât a amâna și a disolva dieta. Acesta nu poate fi decât o consecență logică a politicii lui Tisza și a partidului liberal, cari au împiedecat formarea unui guvern din rândurile majorității. »*Alkotmany*« face apel la membrii partidului popular și la toți amicii acestui partid, să ia din bună vreme măsură și să se pregătescă pentru viitorul campanie electorală.

Socialiștii și ziua de 15 Septembrie. Din cercurile social-democrate se anunță că în ziua de 15 Septembrie partidul social-democrat va face o mare demonstrație înaintea dietei. Conducerea partidului a și anunțat acesta căpitanului șef al poliției din Budapesta.

În hârtia în care se cere permisiune pentru retragerea demonstrativă, conducerea partidului ia totă răspunderea pentru șese grupuri mari care vor ieși în oraș la orele 9 dimineața spre dietă, unde popoului adunat i-se vor ține vorbiri de pe trei tribune. Se afirmă, că vor participa la această manifestație cam 100,000 de oameni, cari în acea zi nu vor fi obligați să muncească. Căpitanul orașului n'a decis încă asupra acestei petițiuni a socialiștilor, până când nu va cere avisul ministrului de resort. Dumineca viitoare socialiștii vor ține în Budapesta o adunare mare, la care vor participa delegați din țera întrăgă. Se va lua o rezoluțiune, reclamându-se votul universal.

Austria veche și nouă.

O broșurică de 20 pagini ni-a sosit azi la redacție, purtând titlul „*All-und Neu-Oesterreich*“, contribuție la resol-

virea crizei ungare, de „*Verus*“. Editura *Simon Stark*, redactor la »*Freie Worte*«. *Falkenau a. E. Schönwerth 17*. Tipografia *Emil Teweles, Graslitz*.

Broșura are patru capitule și anume: I. Austria veche și nouă. II. Nică dualism, nică uniune personală. III. Autonomie națională și sufragiu universal egal direct. IV. Austria nouă și problemele ei.

Reproducem din capitulul III, câteva pasaje:

Uniunea personală trebuie decă repudiată hotărât, cu tôte că dualismul se dovedește, ca unul, care nu se poate menține. Uniunea personală tot așa de puțin rezolvă cestiunea naționalităților, ca și dualismul.

Așa-dér ce constituție se înlocuiește constituțiunea falimentată din Decembrie? Răspunsul n'ar pute să-l dea decât totalitatea tuturor popórelor din imperiu, decă ar fi lăsată să decidă în amândouă statele și simultan pe basa sufragiului universal, egal și direct, eventual să se convoce o constituantă.

Adevărat, că dat fiind chaosul partidelor în cis- și transilvania, nu este probabil, că s'ar pute obține o constituțiune potrivită a imperiului, însă pentru prima oră dela 1848, am avut în Austria posibilitatea — ori-care ar fi rezultatul alegerilor — de a sci, ce gândesc masele cele mari ale populațiunii tuturor naționalităților din întrăgă Austrie asupra situațiunii politice a imperiului, ce dorințe au ele în privința dreptului public și național și care este forma constituției, pe care o doresc? Numai pe baza votului întrăgii populațiunii din întregul imperiu, să se procedă apoi la revisuirea corespunzătoare a constituției. Introducerea sufragiului universal, egal, direct, este începutul pentru acesta. Acesta trebuie să se realizeze înainte de tôte, fie pe cale parlamentară, fie peste capetele parlamentarilor, în amândouă statele.

Adevărat, că sufragiu universal nu este remediul relelor economice, politice și naționale din imperiu, precum peste tot parlamentarismul »modern« nu este un ideal. Dér pe cât timp nu se găsește o formă mai bună pentru a exprima voința universală a popoului, trebuie să ne mulțămim cu parlamentarismul și să alegem specia aceea, care are mai puține desavansistemul electoral proporțional. Prin această incurcături naționale nu vor fi scóse din lume, însă prin atragerea maselor mari ale populațiunii, cari libere de intoleranța națională și confesională, în prima linie năzuiesc la satisfacerea postulatelor economice și politice, se face posibilă o grupare nouă și mai sănătoasă de partide în Austria și se pregătesc rezolvirea chestiunii naționalităților.

Cestiunea națională este, adevărat, importantă, însă nu este unica, care dominează populația productivă a Austriei. Puhoiul șovinistic a putut să rupă tôte zăgazurile în imperiul dunărean și mai ales în Ungaria, numai fiind-că conducerea este în mâinile claselor privilegiate, pentru cari cestiunea socială, cel puțin echivalentă cestiunii naționale — este o *canțitate neglijabilă*, a cărei rezolvire tot mereu o pun pe a doua linie, ațitind mereu patimile naționale. Aceste interese particulare ale marilor puteri capitaliste, cari profită de luptele naționale și de rassă-

pentru menținerea hegemoniei lor politice și economice, periclităză existența seu cel puțin consolidarea imperiului...

Idea imperiului tiner austriac nu poate să fie decât ideea socială, căci Austria nu poate exista și nu poate să-și împlinescă misiunea istorică, decât ca *stat economic internațional și interconfesional zidit pe autonomia națională*.

Vechiul contrast istoric între *centralism* și *federalism*, care există de când există constituționalismul austriac, trebuie să se impace în sfârșit, și anume într-un chip mai fericit de cum s'a făcut prin *dualism*, care avea tôte desavantajele centralismului cu tôte desavantajele federalismului, fără să unescă în sine avantajele unuia și altuia. Avantajele dintr'o parte și din alta nu le poate oferi decât o constituție cum e federația din *Elveția* (Bundesstaat).

Decă în imperiul dunărean dreptul viu al popórelor ar fi un factor decisiv, decă rațiunea n'ar fi eclipsată de preocupățiunii și condițiunile de viață ale imperiului austriac, precum trebuințele naționale ale popórelor sale — prin tradițiunii istorice, patriotism provincial și prin fel de fel de elemente șoviniste și reacționare, atunci revisuirea constituției în sens *național-autonomistic* ar fi cea mai firască. Din punctul de vedere al politicii reale însă trebuie să recunoștem faptul, că nică principul național-autonomistic n'are prospecte de a se valora fără concesii în întregul imperiu...

Trebuie să năzuim decă a obține pentru întrăgă monarhie o constituțiune federală (bundesstaatlich), care pe de o parte să țină cont de afacerile în adevăr comune ale întregului imperiu: externe, finanțe, comerț, armată, Bosnia și Hertegovina, pe cea mai largă basă democratică și prin un *parlament comun imperial*, pe de altă parte însă imperiul să se împartă *etnic*, menajând pe cât se poate individualitățile provinciale; mai departe va trebui să se introducă *curiile naționale* în tôte țerile mixte și să se acorde *autonomia cea mai largă pentru interesele specifice ale singuraticelor naționalități și provinci...*

Japonia și tratatul de pace.

Ambasada japoneză din Viena comunică diarelor că scrierile despre o *preținsă revoluțiune*, ce ar fi izbucnit în Japonia în urma încheierii păcii de la Portsmouth, sunt neadeverate. Cel ce cunoște situațiunea politică din Japonia trebuie să fie în clar cu aceea, că o astfel de mișcare în împrejurările actuale nu poate să se ivască.

Din scrii, cari sosesc din Tokio, rezultă însă, că o parte a popoului japonez nu e de loc încântat de încheierea păcii. Marti s'a ținut în Tokio o intrunire bine cercetată în care s'a protestat *contra condițiunilor* în cari s'a încheiat pacea. După intrunire s'au făcut demonstrațiunii. Demonstrații au atacat cu pietri biroul redacțional al diareului guvernamental »*Kokumin*«, cauzând pagube. Mai multe persoane s'au ales cu răni. Poliția a arestat un număr ore-care de demonstrații. Incidentul acesta n'a avut însă urmări mai grave.

Din *Nagasaki* se anunță, că încheierea păcii n'a produs nică o bucurie. Impresia generală e deprimătoare. Omenii sunt desilusionați, de ore-ce Japonia prin acceptarea condițiunilor rusești nu s'a putut asigura pentru viitor contra a nouă atacuri din partea Rusiei. Eșecul diplomatic al Japoniei se esplică aici prin faptul, că s'au început prea de timpuriu tratările.

Din *Portsmouth* se telegrafiază, că baronul *Komura* a plecat Miercuri împreună cu ceilalți membri ai misiunii japoneze la Boston. Bar. *Komura* se va reintorțe în Japonia pe la sfârșitul acestei luni.

Lumea se intrăbă, cum se face, că Japonia cea învingătoare în război, afară de jumătatea insulei *Sachalin*, n'a obținut după război de cât ceea ce ar fi putut obține înainte de război ca ofertă din partea Rusiei? Ce a putut face pe Japonia învingătoare să se declare invinsă?

Din mai multe părți se afirmă, că Japonia n'ar fi încheiat pacea, decă America și Anglia, aliații ei n'ar fi silit'o. Sila acesta însă își are și alte cauze. Decă vom avea în vedere, că Japonia și Rusia au căzut de acord asupra unui punct foarte important, anume menținerea statului *quo ante bellum* în Estremul-Orient, atunci ușor se poate deduce de aici, că Japonia a ținut prin acesta să închidă porturile Manciuriei și Coreei pentru statele europene, așa precum a fost până acum, și folósele să le tragă numai ea și Rusia, cu care se dice, că îndată după încheierea păcii a încheiat un tractat de comerț. Consecința este firască și Japonia va câștiga mai mult prin întinderea comerțului și industriei sale în Estremul-Orient, de cât ar fi putut obține printr'o despăgubire de război.

Acesta pare a fi sensul grabnicei încheierii a păcii și a concesionilor uimitore ce le-a făcut Japonia Rusiei.

SCRIERILE DILEI.

— 8 Sept. n.

Înmormântarea elevului Locusteanu. Băiat orfan din Bucuresci, întreținut la școlă de un frate al seu, *Locusteanu* a fost admis să petreacă o lună din vacanțe în sanatoriul din Predeal, înființat pentru adăpostirea în timp de vară a elevilor buni și săraci și cu sănătatea șubredă. Se duce să facă o excursiune cu mai mulți colegi și rătăcindu-se în negură ajunge pe Bucșoiu, de unde a încercat să se cobóre la coliba de adăpost din valea Mălăieștilor. Drum fatal pentru *Locusteanu*! A doua zi l'au cules omenii din Râșnov cu capul zdrobit și l'au transportat în comună. Eri, Joi, la orele 4 p. m. a avut loc înmormântarea în mijlocul unei mari jelanii. Vr'o 40 de elevi și studenți din România i-au dat ultimul onor, cântând duios alătura cu învătătorii din Râșnov. Părintele *Hamsea*, paroch în Râșnov a săvirșit în biserică prohodul, rostind și o mișcătoare cuvântare.

biului, Râșnov, Scheii-Brașovului, Săcele, Hațeg, Valea Jiului, Șena Hirtigani, Porcurea, Ilimbav, Peșani, Rucăr și Zlatna. Casele țărănesci cu culmele dealungul păreților, cu patură pline de perin umflate, cu lavițe împodobite frumos, cu blidare, cuiere și ulciore de lut împoțate cu paseri și colorii felurite, cu nelipsitele icone de sfinți dela *Nicula*, răspândesc un aer plin de sănătate. Părechea de miri din Seliște își face impresia unei sărbători.

Costumul elegant, plin de drăgălășie al miresei, pieptarul cusut bogat, fotele negre pe albăta inspumată, stau de minune.

Un costum mai frumos, mai ideal nu se poate. Păreții și mesele sunt pline de țesături naționale, cari de cari mai frumoase. În mijlocul lor se află și cele 2 albume amintite mai sus, ca un prinos de laudă adus femeii române. La un război o femeie țese mostrele cele mai frumoase.

Intr'alt loc se află oprege naționale, pieptare, pălării, ouă încondeiate de Paști, o păpușe din Ilimbav reprezentând o mireasă cu așa numitul *coif* de mirésă în cap;

un coif din pene lucitoare de pân, cu nasturi aurii și alte podóbe.

Un punct de atracție este și donațiunea făcută de d-l *Nica*, directorul Băncii naționale din Bucuresci (originar din Brașov): *Junii* din Brașov. Sunt 40 de păpuși în mărime de 1/2 de metru, călări și în căruțe, împodobite întocmai ca cu ocazia sărbărilor Paștilor în Brașov-Scheii. Firesce, că nu lipsesc »sânta surlă«, nică lăutarii, și nică aruncătorii de buzdugan. Junii albi și chervanele cu femei și copii se țin mai la urmă. O scenă viie, care își lămuresce întru câțva frumoasele sărbări ale Scheienilor.

Pe lângă lucrurile acestea o mulțime de fotografii din diferite locuri — porturi țărănesci caracteristice, jocuri naționale, edificii importante — școlii sătesci și alte de acestea.

Ceva am căutat și n'am găsit. Dilele trecute am fost în muzeul carpatin. Păreții sunt plini de fotografiile munților noștri. »*Rétyezát*« și »*Breáza*« și »*Krukur*« și »*Pojana flori*« și »*Detunata*«. Străinii se interesază de munții noștri cu

mult mai mult, decât noi, cari i-am botezat și cari facem să răsune văile lor de sunetul cavalului și al fluerului.

Până când nu ne va veni ideea bună de a ne cunoște și noi munții, mai dinadins — toți ne-au luat pe dinainte, și Nemții și Ungurii — să suplinim cel puțin în muzeul nostru național ceea-ce nu s'a întreprins și să le dăm atenția cuvenită. Noi, inteligența, nu suntem excursioniști mari; asta se constată cu părere de rău. Străbatem țerile străine și admirăm regiuni străine, până când la noi avem multe ținături și mai frumoase și visitarea lor mai puțin costisitoare.

Și cred, că fotografiile, cari figurază prin expozițiile celelalte ale societăților similare străine, se pot procura și pe séma noastră fără multă greutate.

Un alt punct, asupra căruia ar fi fost bine să se insiste mai mult, este arhitectura casei țărănesci. La ori-ce cas punctul acesta a fost luat în programul expoziției, dér încă n-au ajuns decât numai vre-o câteva obiecte la timp (d. e. Casele țărănesci de prin anii 1800). Deasemenea ar fi

vădut bucuroș țurca și buhaiul și irođii și alte obiecte referitoare la sărbătorile noastre — momente importante în viața noastră de popor. De altfel secția acesta este una dintre cele mai bogate — totodată un punct de forță al vitalității noastre ca neam. Cu ocazia acesta s-a accentuat din nou pentru acel ce vrea să pricépă, cât de strinsă este legătura între popor și clasa cultă la noi.

»Numai prin popor și din popor« — acesta a fost lozinca.

Ni-ar fi părut foarte bine să vedem și mai mult popor la sărbările de la Sibiu, dér rindurile de țărani îmbrăcați de sărbătoare, cari priveau cu dragoste lucrurile expuse, preumblându-se cu grije și cu luare aminte prin săli, ne-au umplut inima de bucurie. E drept, pe séma țărâniei nu s'a făcut nimic la Sibiu, dér indirect s'a ajutat foarte mult.

Er »moș Ciocărlan« cu frumsețea ferică a tablourilor țărănesci, și *Serata etnografică* cu jocurile și cântecile noastre naționale, despre cari va fi vorba mai la vale, au fost o nouă dovadă despre legătura dintre țărani și domni. (Va urma.)

Apoi a luat cuvântul un student. A plâns și el, și a făcut și pe public să plângă. La actul acesta trist au asistat foarte numeroși Români din Râșnov, autoritatea comunală, Sași, și din colonia de vilegiatură d-nii Evolveanu, Dumitrescu, Cionca etc. Pentru cheltuielile înmormântării un ministru român aflător în Sinaia a contribuit 100 lei, apoi s'au mai colectat vr'o 40 lei în Predeal. — Dormi în pace tânăr român între frații tăi!

Nu se mai plătesc dări. În urma stării de >ex-lex<, s'au plătit în luna August în casele din Budapesta ale statului 4 milioane cor. dări de stat. Aprope toate aceste dări sunt dări de venit după casele date în chirie. Altfel de dări nu s'au plătit aproape de loc. Omenii mai săraci nu mai plătesc dare. Dela 1 Ianuarie până la 31 August s'au plătit în casele statului din Budapesta aproape 21 milioane dări de stat, cu peste 8 milioane cor. mai puțin decât în aceleași ani ale anului trecut. Numărul persoanelor, cari au plătit, e de 103.828, cu 50.706 mai puține ca în anul trecut.

Adunare populară. În Șomcuta-mare se va ține la 11 Septemvrie o adunare populară, în care se va lua o rezoluțiune asupra cestiunii votului universal, și se va organiza clubul alegătorilor români din cercul electoral al Șomcutei-mari.

Luptele dintre Armeni și Tătari. Agenția telegrafică rusă află din Tiflis, că neînțelegerile dintre locuitorii din orașul Șusa au luat un astfel de caracter, încât locuitorii au recurs la arme. Unii au încercat să pătrundă în cartierul armenesc, pe când Armenii la rândul lor au vrut să năvălească în cartierul tătar. A doua zi înțelegerea s'a putut restabili între reprezentanții acestor două naționalități. Totuși atacurile continuă și incendiile se propagă cu iuteală din cauza vântului. Sunt până acum 200 morți și 200 case incendiate. Turburările s'au repetat și la Baku, unde guvernatorul a făcut mari eforturi, ca să pōtă menține ordinea. Aceste turburări durează de trei zile. Până acum sunt la Baku 54 morți și 56 răniți.

Grecii ard cărțile Aromânilor. Din Constantinopol se telegrafiază, că săptămâna trecută o bandă de Greci a incendiat la Plessa, vilaetul Janinei, cărțile bisericesti ale Aromânilor, amenințându-i cu morțea, dacă se vor servi de limba română în biserica lor.

Presidentul »Dumei«. Marele duce Mihail Nicolaevič a fost numit president onorar al »Dumei«, ér contele Solsky president.

»Familia« în tipografie românească. Cetim în Familia: Am anunțat într'unul din numerele trecute, că în Oradea-mare s'a înființat o tipografie românească. Astăzi iată-ne și noi cu fōia noastră în noua tipografie. Doritorii de a sprijini noua întreprindere, avem încredere că aceea va mulțumi așteptările publicului. Proprietarul acestei tipografii, care ș-a luat numirea de »Patria«, d-l George Magyar, Român de origine din Sălăgiu, lucrează de mai mulți ani pe terenul acesta, în Transilvania și în Sălăgiu, de unde a venit în orașul nostru cu îndrăsnăta dăr laudabila hotărîre de a înființa aici o tipografie românească. O astfel de întreprindere aici, la marginea estemă a elementului românesc, are o însemnătate nu numai industrială, ci și culturală românească. De aceea dorim ca noua și prima tipografie românească, ce s'a înființat în orașul nostru, să fie sprijinită de publicul românesc.

Nebogatow — degradat. Din Petersburg se telegrafiază, că un ucac al Țarului ordonă degradarea amiralului Nebogatow și a căpitanilor cuirasatelor rusești »Nicolae«, »Senjavin« și »Apraxin«. Cei-lalți ofițeri ai vaselor mai sus înșirate și ofițerii vasului »Orel« vor fi trimiși după reîntōrcerea lor în Rusia înaintea unui tribunal de război. Cu privire la căpitanul vasului »Orel« se va stabili mai înainte, sub ce împrejurări a luat comanda vasului din mâinile comandantului greu rănit.

Starea porumbului în România. Ministeriul domeniilor a primit sciri din țēră, că starea porumbului s'a îmbunătățit în mod simțitor. Porumbul este bun în județele Gorj, Dorohoi, Roman, Vâlcea și în cea mai mare parte din Vlașca; este mijlociu în Bacău, Dâmbovița, Iași, Muscel, Neamțu; sub mijlociu în Argeș, Brăila, Dolj, Prahova, Romanuți, Teleorman și Vaslui. În celelalte județe porumbul este cu totul compromis.

Bombe într'o biserică armenescă. O anchetă făcută de poliția din Atena a descoperit în pivnița unei biserice armenesci numeroșe bombe și arme, precum și

importante documente. Este vorba de o vastă asociațiune revoluționară armenescă destinată să provoce intervenirea puterilor în favoarea Armenilor. S'au făcut câteva arestări. Se crede că există și alte depozite de arme.

Alegerea de la Bocșa se va face, conform hotărîrii comitetului central al comitatului Caraș-Severin, la 14 Septemvrie. President al alegerii va fi d-l avocat Simeon P. Dessean.

D-l maior Haralambie, atașat pe lângă armata rusescă, va pleca din nou în Manciușia spre a se întâlni cu camarazii de la corpul IV siberian, de la cari își va lua rămas bun. Din Manciușia d-l Haralambie va pleca la Petersburg, unde va fi primit în audiență de către Țar. D-l maior Haralambie se va reîntōrce în țēră peste două săptămâni.

Ciocnire sângerōsă între țērani români și ruteni. Din Cernăuți se telegrafiază, că într'o întrunire populară ținută alaltăieri în orașul Siret sub presiunea deputatului dietal Dr. Aurel Onciul, s'a iscat o bătălie sângerōsă între țēranii adunați. Țēranii ruteni au atacat pe cei Români cu bâte și pietri. Intervenind gendarmeria, ordinea a fost restabilită.

1350 edificii incendiate. Din Adrianopol se telegrafiază, că un incendiu înfricoșat a prefăcut în cenuse erî noptea 1350 edificii și 300 prăvălii. Miseria e mare, căci sute de omeni n'au unde să dormă și ce să mănânce.

Marinarii de pe »Potemkin«. Intre marinarii vasului »Potemkin«, aflători în România, continuă mișcarea pentru a se reîntōrce în Rusia. După o ultimă scire, trei alți marinari au plecat în Rusia.

Aviz. Fiind musica orașului mâne, Sâmbătă, angajată la excursiunea școlii ev. de fetițe, nu va avē loc concertul obișnuit pe promenadă.

Pentru amatorii de fotografie. Aparate de fotografie pentru salon și voiaj foarte renumite; aparate pentru fot grafi la moment, precum și toate articolele necesare, se pot procura dela A. MOLL life-anul curții c. și r. din Viena, Tuchlauben Nr 9. Manufactură fotografică fondată la anul 1854. La cerere liste marī ilustrate, coținēnd preturile gratis.

BCU Colera. Central

În fața pericolului colerei, de care sunt amenințate statele Europei prin ivirea, deși până acum încă sporadică, a acestui flagel, direcțiunile superioare sanitare din diferite state au început să ia mēsuri pentru a suprima de cu timp ivirea acestei epidemii.

După scirile mai nouē, casurile ivite până acum nu prezintă un pericol mai mare. Statistica casurilor de coleră ivite în Prusia după scirile din 6 l. c. este următoarea: *Până în 6 Sept. s'au constatat pe teritoriul statului prusian 90 îmbolnăvirii, între cari 26 cu sfîrșit letal.* Diarul oficial »Reichsanzeiger« publică în numărul său recent comunicatul, că pe teritoriul fluviului Weichsel, unde grasază colera, s'au înființat pe uscat 12 stațiuni pentru observarea întinderii colerei și 3 stațiuni pe malul acēstui fluviu. S'au luat de asemenea mēsuri de controlă în toate porturile. Mâne, Sâmbătă se va întruni în Berlin comitetul consiliului sanitar al Germaniei, pentru a lua mēsurile sanitare, cari sunt dictate de împrejurări.

Scirea despre ivirea unui cas de coleră în Berlin se desminte. Miercuri s'a ivit în Hamburg un nou cas de îmbolnăvire. Autoritățile orașului continuă a lua cele mai întinse mēsuri.

Din Galiciă se comunică cu data de 6 Septemvrie oficial următoarele: Pe teritoriul Galiciiei nu s'a mai ivit nici un cas de îmbolnăvire, séu deced. Din cele 7 persoane la cari s'au constatat simptomele colerei, 3 s'au însănătoșat, 3 au murit. Un bolnav e încă în tratamentul medical. Mâne, Sâmbătă, se întrunesc în Viena consiliul suprem sanitar în ședință, în care se vor lua nouē mēsuri pentru combaterea colerei, cari vor fi supuse apoi ministeriului austriac, pentru a lansa ordinațiuni necesare.

O scire oficiōsă din Budapesta spune, că ministrul de interne Kristoffy a trimis în comitatele limitrofe cu Galiciă cinci experți cu ordin, să pună în aplicare mēsuri severe sanitare. În zilele

viitoare se va întruni la ministeriul de interne o conferență, compusa din specialiști și experți.

Din Havre (Franța) se anunță, că în acest port s'a instituit un serviciu sanitar, care va supraveghia pe toți călătorii, cari sosesc pe vapoarele ce plecă din porturile aflătore între Helsingfors și Hamburg.

Direcțiunea generală a consiliului sanitar superior din Bucuresci a adresat tuturor medicilor aflători în districtele dela granițele României o circulară, în care li se atrage atențiunea, ca să ia mēsuri preventive contra colerei. De asemenea s'a atras atențiunea și direcțiunei căilor ferate române, ca să desinfecteze toate vagoanele, cari trec din străinătate pe teritoriul român.

Serviciul sanitar al imperiului otoman a luat dispoziția, ca toate proveniențele din porturile Odessa, Sulina, Constanța și Varna să fie supuse unei visite medicale, ca măsură preventivă în contra colerei.

Anuare.

VIII

Anuarul școlii comerciale superioare greco-orientale române din Brassó (Brașov) pe anul XXXVI al existenței sale. Anul școlar 1904 — 1905. Publicat de Arseniu Vlaicu, director. Tipografia Ciurcu et comp.

Directorul Arsenie Vlaicu pornind din problema formării de caractere integre în școlă, căci cum dice d-sa »omul tobă de carte, dăr fără caracter este brânză bună în burduf de căne«, disertază pe 8 pagini despre tema actuală »Cum putem împede-mi minciuna la elevi?«

De la pag. 13 până la pag. 35 vedem un studiu, în care d-l Sulică, profesor la gimnasiu abordază, în acest anuar al școlii comerciale, problema reformei sistemului actual de învățământ.

Corpul profesoralii fost compus pe lângă director, din următorii domni: I. Socaciu, A. Barseanu, Ioan C. Panțu, Ioan Pricu, Paul Budiu, Aurel Ciortea, Dr. Sterie Stinghe, Petru Rușca.

Școlă are 3 clase, în cari se predă: Religiuinea, l. română, maghiară, germană, franceză, matematica, aritmetica comercială, istoria, principiul comercial, corespondența comercială, lucrări de birou, fizica, caligrafia, contabilitatea, geografia, cunoștințe de drept, economia națională, chimia și merceologia, științele financiare, ér ca facultative: gimnastica și cantul.

La pag. 57 se tratēză despre cestiunea examenelor particulare. (Se publică »ordinul ministerial concernent, din care reiese din destul dispozițiunile privitoare la acēstă cestiune«)

Asupra regulilor și pedepselor disciplinare în vigōre la acēstă școlă se raportează la pag. 62—72.

Societatea de lectură a stat sub conducerea d-lui A. Barseanu și a dezvoltat o frumōsă activitate. Societatea dispune de un fond de 1987 cor. și are o bibliotecă de 449 volume.

Școlă are o colecțiune merceologică-technologică și diferite fonduri comune ce ale gimnasiului.

Dintre elevi 22 au beneficiat unii de diferite burse, alții de prânz gratuit la masa studenților, ér alții au fost scutiți de taxa școlară.

La pag. 98 se publică titlul lucrărilor scripturistice din l. română, ér în Cronica anului, ce urmēză la pag. 99 se amintesc evenimentele mai însemnate din viața internă a școlii.

La școlă comercială au fost înmatriculați 94 elevi, din cari s'au retras 5 și 1 a decedat. Elevii după naționalitate au fost: 92 Români, 1 german și 1 jidov. După confesiune: 82 gr. orientali, 10 gr. catolici. 1 evang-luteran, 1 mosaic.

În capitlul XII se relevēză, că contribuiriile benevole pentru întreținerea acestei școlē (unica la Români) nu s'au continuat din partea institutului financiar românesc, deși trebuințele cresc din zi în zi.

Inscrierile pe anul viitor se fac la 1, 2 și 3 Septemvrie st. v. În cl. I. se primesc elevii absolvenți de 4 clase gimn., reale séu civile. Taxa de primire e 8 cor., taxa școlară 60 cor. și alte taxe 6 cor. Taxa pentru fondul de pensiune a profesorilor 10 cor. Elevii de confesiuni străine plătesc taxa duplă.

La pagina 112 vedem tabloul despre examenele de maturitate, din cari reiese, că în anul 1904/05, 24 absolvenți au dobândit certificatul de maturitate, cu 1 mai mult de cât anul precedent.

Eclipsa totală a sōrelui în Spania.

Diarul »N. Fr. Pr.« primesce de la corespondentul său din Madrid un raport mai lung asupra eclipsei totale de sōre, care s'a vōtut în Spania. Corespondența este datată din orașul spaniol Siguenza, de unde corespondentul amintit a urmărit eclipsa, care a fost favorisată de un timp admirabil. Estragem din raportul corespondentului partea, care se referă la fenomenele observate în decursul eclipsei:

La începutul eclipsei, ochiul liber n'a putut observa nimic deosebit. Numai cu ajutorul unei sticle colorate se putea vedē, cum globul solar șe micșorēză din ce în ce. De asemenea și termometrul a început să scadă. Lumina însă era cam tot așa de intensivă.

În clipa însă, când luna acoperise aproape de jumătate sōrele, s'a schimbat de-odată sceneria. Sōrele perduse splendorēa sa și în același timp început parcă să se potignēscă mersul naturii. Vedeam cum cāntăreții ceriului și rēndunelele își căutau înspăimēntate cuiburile, porumbii culcușurile, găinele cotețul și cum pisicile și câinii se ascundeau. Oile behăiau plângător. Căi deveniră neliniștiți și trebuiau ținuti bine, ca să n'o ia razna peste câmpuri. Numai măgarii, cari precum scim aparțin celor mai inteligente animale, nu arătau vre-o deosebită emoțiune.

Intr'aceea se făcū tot mai întunec și secera sōrelui tot mai îngustă. Un curent răcoros se ridică un reflex de lumină plumburie invăli din ce în ce regiunea. Fețele omenilor luară o colōre pală ca și când în momentul acela s'ar fi sculat din morminte. Chiar și cei mai blasați spectatori, cari veniseră în deplină conștiință, că asistă la un eveniment dictat de regulile neschimbăciōse ale naturii, nu se puteau sustrage unei emoțiuni oșeză-care și nu unul dintre ei se va fi gândit în acest moment: ce s'ar alege ore din pământ și locuitorii săi, când nu s'ar mai reîntōrce lumina sōrelui?...

Cu o supremă încordare priveam la marginea sōrelui, care se îngustase până ce devenise o dungă subțire, ca nu cumva să pierd din vedere momentul, în care trebuie să apară celebrele »bōbe strălucitoare« provocate, precum se susține, prin ultimele raze de lumină, ce se furișēză la noi prin văile suprafeței lunii. Acest fenomen miraculos l'am și observat, dăr numai pentru o clipă. Intr'aceea alergau peste pământ ca în sbor umbre »undulătoare« curioșe, a căror origine încă nu se cunoșce. Imediat după ivirea acestor »umbre sburătoare« ne aflam în totalitatea eclipsei. Înfișțarea firmamentului în acest moment nu se pōte descrie. Era ceva feric. În jurul globului negru al lunii se iviră ca limbi de foc noursă scilicet a-prinși, așa numitele »protuberanțe«, în timp ce razele luminoșe ale »corōnei« sōrelui se revărsau ca o aureolă argintie de sfânt, în marea eterului. Numēroșe stele ca: Venus și Mercur, Regulus și Arctur se iviră. Pretutindenți domnia o tăcere profundă; toți eram emoționați de spectacolul grandios și stăteam nemiscăți...

Apoi se iviră din nou umbrele fantastice, cari alergau peste pământ una după alta ca nisce mici nouri și... de-odată sosi prima rază strălucitoare a globului auriu solar, întâmpinată cu o bucurie de nedescris. »Bendito tea dios!« striga în cor mulțimea. Cocoșii începură să cante prin curți... aveam senzația, că dorile unei nouē zile se revărsă peste pământ.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 7 Septemvrie.

În ședința extraordinară de ađi a congregației comitatului Sătmār s'a primit propunerea, ca în contra vice-spanului Nagy Laszlo să se deschidă cercetare disciplinară și să fie suspendat din post, pentru-că în contra hotărîrii comitatului, a trimis ministriului de interne decisiunea congregațiunii privitoare la neincassarea dărilor și la refuzarea recruților.

Berlin, 7 Sept.

Revista filo-japonesă, »Ost-Asien« ocupându-se cu încheierea păcii dice, că Japonia nu și-a ajuns nici pe departe ținta ce și-o pusese înainte de începerea războiului, și astfel nici aurora unei păci cinstite n'a răsărit încă. Nu va trece mult timp și făclia războiului se va aprinde din nou.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Septemv. n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	116	—
Renta de corone ung. 4%	96	85
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	87	80
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	96	75
Bonuri rurale croate-slavone	96	95
Impr. ung. ca premii	221	25
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	166	75
Renta de hartie austr. 4 2/10	100	60
Renta de argint austr. 4 2/10	100	55
Renta de aur austr. 4%	119	50
Renta de corone austr. 4%	100	65
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92	70
Losuri din 1860.	159	—
Actii de-ale Banței austro-ungare	16	38
Actii de-ale Banței ung. de credit	784	50
Actii de-ale Banței austr. de credit	676	75
Napoleonori	19	09
Mercii imperiale germane	107	45
London vista	240	—
Paris vista	95	35
Note italiene	95	45

Cursul pietei Braşov

Din 8 Septemv. n. 1905.

Banote rom. Cump.	18.96	Vend.	19.	—
Argint roman.	18.92	"	18.98	"
Napoleonori.	19.06	"	19.10	"
Galbeni	11.20	"	11.30	"
Merci germane	117.20	"	117.50	"
Ire turcesc	21.50	"	21.60	"
Seris. fone. Altins 5%	101.	"	102.	"
Ruble Rusesci	2.53	"	2.54	"

Preşurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 8 Septemvrie 1905.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos.	13	—
"	Grău mijlociu	11	40
"	Grău mai slab	10	—
"	Grău amestecat	9	—
"	Secară frumoză.	8	—
"	Secară mijlocie.	7	—
"	Orz frumos	8	—
"	Orz mijlociu.	7	40
"	Ovăş frumos.	6	—
"	Ovăş mijlociu.	6	80
"	Cucuruz	12	—
"	Mălaiu (mei)	13	—
"	Mazăre.	15	—
"	Linte	40	—
"	Fasole	22	—
"	Sămână de in	24	—
"	Sămână de cânepă	16	—
"	Cartofi.	2	40
"	Măzărice.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	20
"	Carne de porc	1	28
"	Carne de berbec	—	80
100 kil.	Său de vită prospăt.	40	—
"	Său de vită topit.	62	—

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori şi când pe timp mai îndelungat său lunar.

Prăfurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de leucure durabilă al Prăfurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăţilor celor mai cerbicioase la stomach şi pântec, în contra cărcelilor şi acrelei la stomach, constipaţiunii cronice, suferinţei de ficat, congestiunii de sânge, haemoroidelor şi a celor mai diferite boale femeiesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creşte mereu de mai multe decenii încôce. — Preţul unei cutii originale sigilate Corone 2. — Falsificaţiunile se vor ur mări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire şi cu plumbul lui A. Moll. Franzbranntwein-ul şi sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de soldină şi reumatism şi a altor urmări de recedă. Preţul unei sticle originale plumbate, Corone 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea raţională a peleii, cu deosebire pentru copii şi adulţi. Preţul unei bucăţi Cor. — 40 Cinci bucăţi Corone 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacista A. MOLL,

C. şi P. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La deposite se se cereă anmuit preparatele provădute cu iscălitura şi marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Braşov: la d-nii farmacişti Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neutädter şi engrosia D. Eremia Nepoşii.

Têrgul de rimători din Steinbrach.

Starea rimătorilor a fost la 3 Sept. n. de 29,162 capete, la 22 Sept. au intrat 874 capete şi au eşit 396 capete rămânând la 5 Sept. 1905 n. un număr de 29,540 capete.

Se notază marfa unguirăscă: grea — — — tînără grea dela 143—144 fil. de mijloc dela 143—144 fil. uşoră dela 143—144 fil. — Sêrbescă: grea 145—146 fil., de mijloc 143—144 fil., uşoră 142—143 fil. kilogramul

Bela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următoarele cărţi

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandaţie.)

Cărţi de rugăciuni şi predici.

Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III Preţul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesci acomodate pentru ori-ce timp şi pentru toate sêrbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sêrbători. Fiă-care com separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predici pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christe. Conţine predici dela Duminea XI după Rosalii până la Duminea Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvântări bisericesci pre sêrbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preţ. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

„Cartea Durerii“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob Nicolescu., editura lui Dr. E. Dăianu. Timişora 1895. O cărticică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 cor. (plus 10 b. porto.)

„Cuvântări bisericesci de Massillon“ traduse din originalul frances de Ioan Genţ protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predici de ale vestitului orator ecclesiastic frances. Prediciile sunt împărţite de traducător după anul bisericesc răsăriten, şi fie-care este pusă la aceea Duminecă său sêrbătoare, cu a cărei evanghelie se potriveşte predica. Un volum elegant de preste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. — Traducerea se distinge printr-un limbaj ũ ales. — Preţul 5 corone (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

AVIS!

Un tînăr român capace a condue o cancelarie notarială, pre lângă condiţiuni favorabile, află aplicare imediată în cancelaria subscrisului.

Benic, (Benedek) 5 Sept. 1905.

per Tövis, Aron Bătécui, (com. Albei-inf) notar cercual. (1848) 1—5

FARMACIA la „LEU“
FRIEDRICH STENNER
 Braşov, Strada Porţii nr. 21.
 Recomandă marele deposit în specialităţi medicinale indigene şi externe,
 Parfumerie, Cremes. Pudre, Apă de păr. Vin de china, cu fer şi fără fer.
 Vin de afine, contra diarei.
 Articoll pentru căutare de bolnavi.
APE MINERALE etc. etc.
 Mare asortiment de specialităţi de gumii.

Unde se mănâncă bine
 şi se béu VINURI curate de Mediaş BERE de Pilsen „Urquell“ prospătă dela cep în fie-care şi? ? La
Restaurantul Schwarzburg
 în Braşov, Str. Spitalului nr. 20.
 Listă de bucate românescă.
 De o cercetare numerosă se rogă
C. R. GLIGORE CRISTEA,
 109—0 conducătorul restaurantului.

Copiiilor precum şi adulţilor un nepreţibil dar dumnezeesc!

Izvorul „GLORIA“ de Arkos

in fer şi lithiu-hydrocarbonic foarte bogată apă minerală medicinală

de un efect miraculos, necauând iritaţiunii de sânge şi unflaturii la stomac, ca cele mai multe ape minerale pré concentrate în acid carbonic liber şi în săruul mineralice.

(Autorisată ca apă medicinală prin decret ministerial intern Nr. 401—1905.)

Apa minerală „Gloria“ este un remediu de cură foarte preţios, care stărnesc pofta de mănăcare şi înlesnesc mistuirea de minune, promovă secreţiunea udului şi acréla udului, în mod frappant şi influenţeză membrele fegmatice ale organelor respirătore, circulaţiunea sângelui şi activitatea nervilor într-un mod surprinzător.

Tot aşa şi pentru copii în ori-ce etate este apa minerală „Gloria“ deasemenea o beutură foarte preţiosă, dorită instinctiv de dinşii, care favorizează sănătăţii lor în modul cel mai imbucător.

Bênt cu Şampanie, cu vin său cu bere, apa „GLORIA“ va paralisa efectul ameşilor ale acestor beuturi mai ales asupra creierilor şi a nervilor de multe-ori foarte vătămător, sub ori ce împrejurare.

Pe baza unui studiu foarte minuţios mă simt deci obligat a publica, că ori şi cine cătră sine, părinţii însă şi cătră copii lor vor comite mai mult ca o neglijenţă, decât n'ar încerca efectul minunat al acestei naturală şi într'adevăr binecuvântată apă minerală, care se manipulează la izvor, — pe cât stă în putinţa omenescă — cu cea mai deosebită severitate.

Deposit propriu în Braşov, Str. aţei nr. 6,

(vis-à-vis de SCHWARZBURG),

unde se află cu schimbarea sticlelor:

o sticlă de un litru apa minerală „Gloria“ pentru 20 filleri,

„ „ „ 1/2 „ „ „ „ „ „ 14 „

Josef György,

administraţiunea izvorului „Gloria“ de Arkos.

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov. Valabil din 1 Maiu st. n. 1905.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-32 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 8-7 min. sêra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. sêra.

Dela Braşov la Bucuresci:

- I. Trenul de persone la ora 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 4-59 m. dim.*
- III. Trenul mixt la órele 11-35 m. a. m.
- IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
- V. Tren mixt la órele 6-50 sêra.* (care circula numai la Predeal).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la ora 8-45 min. a. m.*
- III. Trenul de per. la ora 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la órele 6-34 m. sêra.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).

Dela Braşov la Zêrnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 9-2 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 3-14 min. p. m.
- III. Tren mixt la óru 9-47 sêra.
- IV. Tren de pers. la ó-14 dim. (numai Dumineca)

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 4-52 m. dim
- II. Trenul de persone la ora 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Cluşiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 9-27 min. sêra.

Dela Bucuresci la Braşov:

- I. Tren. de pers. la ora 7-28 min. dim.
- II. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu şi Cluj).
- III. Trenul pers., la ora 4-55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la ora 9-18 min. sêra.
- V. Tr. accel. la órele 10-14 m. sêra.

Dela Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes la Braşov

- I. Trenul de persone la ora 8-25 m. dim.* (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- II. Trenul de pers. la ora 1-59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la ora 6-10 m. sêra.*
- IV. Tren mixt, la órele 10-04 m. sêra. (* au legătură cu Ciuc-Gyimes).

Dela Zêrnesci la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la ora 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 7-43 sêra.

AVIS.

Prenumeratiunile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face şi renoi ori şi când la 1-ma şi 15 a fie-carei luni.

Domnii abonenti să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc cu expedarea să li-se facă după stilul nou.

Administraţ. „Gaz. Trans.“